

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni ravnatelj.

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K. za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 32 K. na $\frac{1}{2}$ strani 16 K. na $\frac{1}{4}$ strani 10 K. in na $\frac{1}{8}$ strani 6 K. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 3.

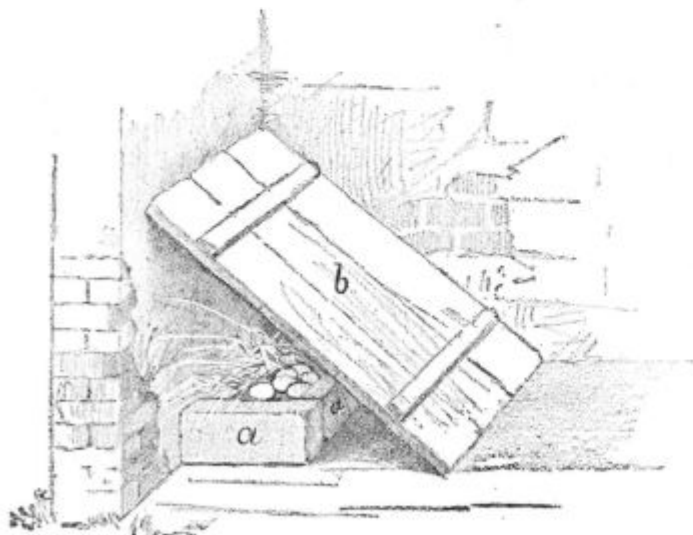
Št. 24. V Ljubljani, 31. decembra 1900. Leto XVII.

Obseg: Oprava kurnjakov — Sezanove tropine. — Čebela roparica. — K vprašanju, kako odpomoči pomanjkanju kmetijskih delavcev. — Izkušnje in nasveti glede trtnih bolezni. (Konec.) — Zimsko rigolanje in spomladanska saditev. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

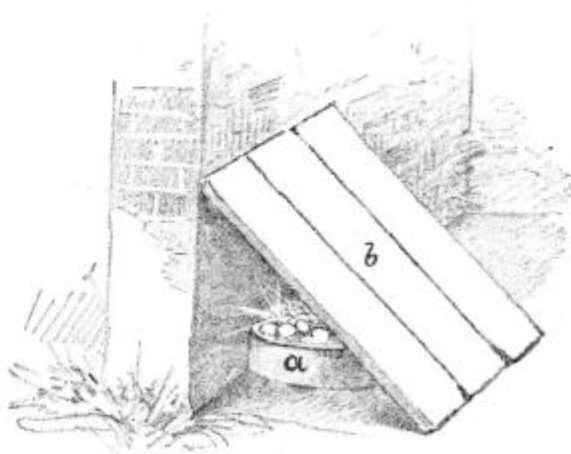
Oprava kurnjakov.

Kurnjaki naj predvsem kuretino varujejo pred mrazom in mokroto. Prav umestno je, če se kurnjaki prirede v hlevih ali svinjaki, vendar je paziti, da se

Kadar delamo kurnjak, izberimo si nekoliko vzvišen, suh in solnčen kraj. Prostor naj ne bo obsečen od drevja in zidovja. Kuretina je veliko bolj občutljiva pred mokroto in vlago kakor pred suhim mrazom. Na vsako žival naj pride 0.2 do 0.3 m² pro-

Podoba 86.

Podoba 87.

s tem živina ne moti, zlasti da ne pride perje kuretine med krmo, kar bi moglo biti škodljivo. Kuretina ljubi topla bivališča, čeprav vzdrži v mrzlih, da se le more dovolj pregibati. Če je kuretina na toplem, potem prične bolj zgodaj jajca leči in vrhu tega se hrani krma, ker se je ne porabi toliko za tvorjenje gorkote.

stora. Kurnjak naj bo na mirnem prostoru, svetel in brez prepiha. Če je kurnjak zidan, naj bodo stene dovolj debele, če je pa lesen, naj ima dvojne stene, med katerimi je prostor napolnjen z žaganjem, z ogljenim drobirjem ali s šoto.

Tla kurnjakova naj bodo trda, da jih kuretina

ne more razpraskati, zato tla iz stlačene ilovice niso dobra, pač pa tla, tlakana z opeko, ali pa tudi lesena tla, ki se namažejo s katranom.

Kurnjakova vrata naj se dobro zapirajo. Kjer so nevarne roparske živali, naj se ogli in robovi vrat obijejo s ploščevino, da jih omenjene živali ne morejo preglodati.

Drogovi, na ktere se kuretina vseda, naj bodo vsi enako visoko postavljeni, drugače kuretina zvečer ne pride do miru, ker hoče vsaka žival čepeti na najvišjem drogju. Še slabše je, če so drogi tako postavljeni, da više čepeča kuretina onesnažuje spodaj čepečo. Drogovi naj bodo po 50 cm od tal, od sten pa vsaj 30 cm, in sicer zaradi mrčesa. Za vsako žival zadostuje 20 cm dolžine na drogju. Drogovi naj bodo $3\frac{1}{2}$ cm debeli in naj bodo zgoraj okrogli, da si kuretina ne kvari nog.

Gnezda, kamor naj hodijo kure jajca leč, pripravimo najboljše na kakšnih temnih krajih ali v takih kotih. Kjer se kuretina redi v veliki meri, je dobro za gnezdo prirediti posebne prostore. Gnezda naj bodo toliko globoka, da kura v njih skoraj popolnoma zgine, drugače ne mara za tako gnezdo ter nosi jajca na drug kraj. Najpriprosteje se gnezda napravijo na ta način, da se v kakem kotu naredi iz opeke zaboj, v katerega se nastelje slama. Čez to gnezdo se poševno naslonijo deske, kakor kaže podoba 86. Pripravi se v to svrhu tudi okrogli leseni obodi, ali pa še bolje gnezda iz mavca, ker se dajo dobro snažiti in se mrčes lahko prežene. Tako gnezdo kaže podoba 87.; opozarjamo pa, da je obod prenizko risan, in sicer zato, da se na podobi vidijo jajca. Kolikor priprostejša so gnezda in kolikor bolj naravna se vidijo, tem rajši grede kokiši vanja.

Če nimamo kurnjaka, moremo za silo kokoši prezimiti tudi v kaki kleti. V tem slučaju zadostuje za 3 do 5 kokošij lesen zaboj, ki se postavi k zidu; kokoši naj imajo prosto pot, da morejo vun, kadar se jim zljubi. Ponoči naj bo izhod seveda zaprt. Dno zaboja naj bo tako prirejeno, da se lahko odvzame, kadar se snaži. V zaboju naj bo posoda s peskom, v kateri se kuretina more kopati.

S kurnjakom bodi v zvezi kako dvorišče. Ako ima kdo več kokošjih plemen, potem mora biti dvorišče predeljeno, in sicer najboljše z 2 m visokimi žičnatimi mrežami, tako da ima vsako pleme svoj prostor. Dvorišča naj bodo pred vsem suha, in njih tla naj bodo potresena s peskom, ali obsejana s travo. Grmovje ali drevje, ki daje senco ali zavetišče pred roparskimi živalmi, je tudi koristno in naj se na primernih mestih nasadi. Na dvorišču, oziroma v vsakem predelu naj bo posoda s presejanim drobirjem od podrtega zidu in posoda s peskom ali s pepelom, v katerem se kuretina more kopati.

Sezanove tropine.

Lansko leto je naša družba pričela priskrbovati svojim udom tudi močna krmila, in sicer oljne tropine. Lanene tropine so sicer pri nas že dolgo znane, v nekterih krajih tudi ogrščične, vendar smemo smatrati za svojo zaslugo, da smo ravnotako kakor umetna gnajla v deželo vpeljali tudi sezamove in kokosovega oreha tropine. Posebno važnost pokladamo na vpeljavo sezamovih tropin, ker so te najredilnejše in razmeroma najcenejše. Lanene tropine so gotovo jako izborno krmilo, imajo posebne prednosti za

mlado plemeno živino, toda pri naših razmerah jih morejo popolnoma nadomestiti sezamove tropine. Sezamove tropine imajo v sebi 50 % beljakovin in tolščobe, dočim jih imajo lanene le 40 %, torej so prve za $\frac{1}{4}$ več vredne, vrhu tega pa za 1 K 40 h cenejše. Vsak pameten gospodar bo torej rajši krmil boljše in cenejše sezamove tropine, kakor pa dražje lanene tropine. Jako mnogo kmetovalcev je pri nas vzelo že sezamovih tropin in so z njimi tako zadovoljni, da ne kupujejo več lanenih. Lanene tropine so res bolj okusne in jih vsaka žival takoj rada in hlastno žre, dočim nekatere živali sezamovih tropin prvih par dnij nič kaj ne marajo, a slednjič se jih tako privadijo, da potem ne morajo drugih. Večina živalij pa tudi sezamove tropine precej rada žre. Ta slaba stran sezamovih tropin naj nikogar ne ovira, da bi ne naredil z njimi poskusa, saj nam ni treba živine vprašati, kaj rada je, temveč se moramo mi po tistem ravnati, kar nam najboljše kaže. Pozivljemo torej gospodarje, naj sežejo po sezamovih tropinah, in tudi tisti naj to store, ki dosedaj sploh niso krmili tropin, temveč otrobe. Otrobi imajo v sebi 17 % beljakovin in tolščobe, so torej le $\frac{1}{3}$ toliko vredne kakor sezamove tropine, stanejo pa najmanj 12 K, dočim sezamove tropine stanejo 16 K 40 h. Če namesto 1 kg otrobov, ki imajo v sebi 170 gr beljakovin in tolščobe ter stanejo 12 h, pokrmite $\frac{1}{2}$ kg sezamovih tropin, ki ima v sebi 250 gr beljakovin in tolščobe ter stanejo $8\frac{3}{10}$ h, prihranite skoraj 4 h, a dali boste živalim za celih 80 gr najboljših redilnih snovij več, vrhu tega pa še dosežete neprimerno boljši uspeh pri živinoreji; živina se bo bolje in hitreje razvijala, bo lepša in bo dajala veliko več in boljšega mleka.

Sesamove kakor vsake druge tropine je pokladati zdrobljene ali zmlete, pomešane z rezanico in nekoliko poskropljene, da jih živina ne razpihava. Pri tej priliki opozarjamo, da je mnenje naših gospodarjev napačno, ko mislijo, da morajo biti tropine fino v moko zmlete. Umni živinorejci, kakor sploh vsi kmetijski večaki zahtevajo celó le zdrobljene tropine, in sicer toliko zdrobljene, da so drobtine debele kakor proseno ali lečino zrnje. Take tropine žival bolje prežveči in poslini kakor močnate, zato jih bolje prebavi, dočim se močnate tropine v želodcu sprimejo v svalke, ktere želodečni sok teže prekuha, in vrhu tega morejo taki svalki v prebavilih povzročiti razne bolezni. Naša družba sicer sedaj oddaja precej drobno zmlete tropine, ker bi se jih drugače naši gospodarji branili, vendar so družbene tropine pravzaprav le strgane, ne pa zmlete, kar je odločno bolje, čeprav niso še tako dobre kakor zdrobljene.

Sezamove tropine so se izkazale izvrstne za pitanje volov, kostrunov in prasičev, ker zlasti pospešujejo razvijanje mesa. V ta namen tudi zadostujejo temne sezamove tropine (kterih pa družba sedaj še nima), ker so cenejše kakor bele, ktere oddaja družba. Dalje so sezamove tropine dobro nadomestilo za oves pri konjih in so izvrstno krmilo za vprežne vole. Konjem se sme dati na dan do 1 kg teh tropin, in sicer pomešanih z ovsom in rezanico. 1 kg sezamovih tropin nadomesti $2\frac{1}{2}$ kg ovsu. Nadalje so sezamove tropine jako priporočeno krmilo za molzne krave ter se jih sme pokrmiti na kravo do 1 kg na dan. S tem močnim krmilom se pomnoži množina mleka brez slabih posledic ter k večjemu postane presno maslo premehek, ako se jih le preveč poklada, na pr. čez 1 kg na dan in glavo.

Zmlete in presejane sezamove tropine oddaja naša družba vso zimo do meseca aprila v vrečah po 50 kg po 16 K 40 h, postavljene na kolodvor ali v družbenem skladišču. Oddajajo se le cele vreče po 50 kg. Ker so te tropine zelo mastne, priporočamo naročnikom, naj jih doma ne hranijo v vrečah, ker se v njih lahko segrejejo in postanejo škodljive, temveč naj jih iztresejo in hranijo razstrte na kakem primernem prostoru.

Čebela roparica.

Krasno vreme, čebele zdrave, čebelarjevo največje veselje! A glej, nekega dne, navadno za dalj časa trajajočim deževjem se pri ulnjaku prikažejo roparice; izprva posamezno, slednjič v veliki množini. Tatove in roparje človek črti, zato si prizadeva, da se jih kar mogoče varuje in jih odganja. Tudi čebele so postavile stražo k žrelu; te se boré za svoje imetje ter zastavijo svoje življenje, da se otresejo roparic. Tudi čebelarja popade jeza, da pride svojim čebelam na pomoč, da jim olajša in okrajša boj. Sicer postavno ni dovoljeno pobiti teh kvarljivcev, a jaz bi ne pomišljal dolgo v svoji jezi, ampak bi jih zatrl, ko bi jih mogel, in z menoj marsikteri čebelar.

Kadar je v panju že nakopičenega medu, razširja ta svoj duh okrog čebelnjaka, in to vabi tuje in domače čebele. Vsaka čebela, čeprav najpridnejša, ugrabi med tam, kjer ga lahko dobi. Obsenči torej svoje panje ter jih ne odpiraj podnevu, da se duh medu ne razširja preveč okoli.

Kadar polagaš, ali če med jemlješ, stori to vselej zvečer in glej, da ne kane kaka kapljica medu, ker to bi ti privabilo roparice, ali zapeljalo celó tvoje čebele, da bi pričele ropati. Čebelo roparico je lahko poznati. Njen zadek postane svetlo črn bodisi od večkratnega plazenja po medenih lončkih, bodisi od lizanja po drugih čebelah, ali vsled mnogih bojov. Pred žrelom jo je lahko poznati, kako tatinsko se vede. Z visečimi nogami ne leti naravnost v panj, ampak poskuša, kako bi se neopažena splazila vanj.

Leto 1896. je bilo ugodno za med; takrat se mi je bilo treba prvokrat braniti roparic, ki so mi odnesle dober del medu.

Mamilo žrel z lesom, steklom ali glino ni nič pomagalo. Ravno tako so se roparice bore malo menile za čebulov in česnov duh. Poskusil sem s trtno škropilnico; komaj sem pa s škropljenjem ponehal, začela sta se ropanje in boj iznova, pa ne samo pri enem panju, ampak pri več panjih hkrati, ali enkrat tu enkrat tam. Ko je to trpelo teden dnij, zaprl sem polke v temno stanico, pustivši jim zraka.

Medu pa je bilo tisto leto čudovito veliko, in v dveh dneh sem panje zopet na njihovo staro mesto v čebelnjak postavil. Ročno so bile roparice v celih tropah tu. Zdaj mi ni kazalo drugega storiti, kakor ločiti se od čebel ter jih premestiti v tri četrt ure oddaljen čebelnjak. Veselje do čebelarstva me je minilo. Kaj mi je za čebele, če jih ne morem imeti v bližini, če jih ne morem opazovati v njihovem delovanju ter ne morem rojev sam spravljati in se njihovega napredka veseliti! Lotil sem se še zadnjega sredstva, preiskovati sem začel namreč natančno početje čebele-roparice. Kar mi je bilo na razpolago knjig in strokovnih časnikov, vse sem pregledal. Slednjič sem vendar staknil pomoček, ki se je še najbolje obnesel. To je namreč karbolna kislina in salmijak z vodo. Ta smrad

mi je v prihodnjem letu in tudi v naslednjih pregnal roparice. Kako sem to naredil? Kupil sem več majhnih gob, katere sem namočil v ti mešanici ter jih položil pred žrela. Takšne namočene gobice sem tudi obesil pred čebelnjak in okoli njega, in roparic ni bilo več.

Povpraševal sem čebelarje drugodi, če jim tudi roparice povzročajo toliko škode. Ko sem izvedel, da ne, jel sem premišljevati, odkod to prihaja, da se roparice ravno pri nas vsako leto v takem številu pojavljajo. Dolgo časa nisem mogel ničesar zaslediti, dokler nisem slučajno izvedel za vzrok. Ob nedeljah hodijo namreč večkrat kmetje k meni, da si ogledajo moj čebelnjak. Ti imajo namreč večinoma še stare panje, dočim sem jaz vpeljal dunajske društvene in Gerstungove panje.

Povprašujejo me o tem in onem, in jaz jih vselej rad poučim. Tu mi pripoveduje eden, da daje svojim čebelam med na vinu, ne na vodi, kajti tako postanejo bolj pogumne ter potem več medu nanosijo. Hitro sem si mislil sam pri sebi, to bo vzrok, katerega iščem. Poučil sem ga, da ne ravna prav. Poznej sem izvedel, da daje eden teh čebelarjev med celó na žganju, in sicer v času, ko ajda cvete, samo da bi mu več medu nanosile. Ker se to menda ne godi zgolj iz nevednosti, ampak z namenom, bi bilo na vsak način dobro, da bi se prepoved takšnega ravnanja spejela v postavbo ter bi se potem takim čebelarjem to njihovo početje prepovedalo.

Kurbus v „Gosp Gl.“

K vprašanju, kako odpomoči pomanjkanju kmetijskih delavcev.

Pomanjkanje kmetijskih delavcev je za kmetijstvo jako važno vprašanje. Štajerska kmetijska družba se je pred kratkim pečala s to zadevo, zato se je obrnila za podatke na vse svoje podružnice. Došla poročila soglasno potrjujejo, da je pomanjkanje delavcev splošno in občutno. Ker je delavsko vprašanje tudi pri nas na Kranjskem pereče, zato naj objavimo poročilo štajerske kmetijske družbe, ki bo gotovo zanimalo tudi naše posestnike. Poročilo slove:

Niževavstrijski deželni odbor je v namen, da bi proučil vprašanje zastran kmetijskih delavcev, sklical odbor, kateri je poleg ustanovitve zavarovalnic za bolezen, onemoglost in starost kmetijskih delavcev nasvetoval v svrhu, da bi se odpravilo pomanjkanje delavcev, tudi redno naseljevanje in zemljiške ustanove zanje, kakor tudi preosnovno poselskega reda, izdajo službenega reda in ustanovitev posebne posredovalnice za kmetijska dela, katero naj bi uredile kmetijske združbe.

Kar zadeva dobrodelne naprave, nasvetovane od niževavstrijskega deželnega odbora, se morejo z ene strani brez pridržka priporočiti kot namenu primerne, z druge strani pa se mora poudariti, da pomenijo novo obremenitev zemljiškega posestva, ki bo po svojih posledicah morda zopet škodljivo vplivala na delavsko razmerje. To naziranje se pojasnjuje s tem, da je pomanjkanje delavcev največ zakrivila pičila današnja donosnost zemljiškega posestva, ker kmetovalec ob malih svojih dohodkih ne more sedanjih, že itak visokih delavskih plač še dalje poviševati, da bi bile enake obrtniškimi in tvorniškimi plačam.

V tem zmislu se poudarja — in tu vlada popolno soglasje — da bo poleg enakih dobrodelnih naprav kakor pri obrtu in industriji le enako visoka plača

kakor pri obrtu in industriji mogla obdržati delavce pri kmetijstvu.

Poglavitna stvar bi bilo ojačenje kmetijstva sploh, in k temu, kakor tudi k izboljšanju delavskih razmer, bi mogla v prvi vrsti pripomoči dobra carinska in trgovinska politika.

Ta bi se morala primerno pokazati v stalnosti boljših, dejanskim stroškom primernih tržnih cen kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Opravičenost te zahteve izhaja iz dejstva, da se cene žitu določajo na borzi, ne da bi kmetovalec mogel na to kaj vplivati, ali da bi se na resnične stroške kaj ozir jemalo.

Nič manj neugodne niso razmere pri živinski kupčiji, ktera se ne more razvijati v prid živinorejcu, ker Ogerska vživa vsakovrstne ugodnosti.

Pa tudi v poljedelstvu smo napram Ogerski na slabšem, ker smo na primer izključeni od dobičkonosnega pridelovanja tobaka.

Manjša donosnost gospodarstva pa ima v marsikterem oziru neugoden vpliv na razmere kmetijskih delavcev.

Kmetovalec ne more, kakor se je že omenilo, tudi približno ne plačevati tolikih plač kakor so v navadi pri obrtu in industriji, in iz tega vzroka zapusti največ delavskih močij kmetijstvo. Večji zaslužek vpliva na delavske moči tako zelo, da pri kmetijstvu res ostanejo le najslabši delavci, kar je očitno nadaljna škoda.

In istotako je posestnik vsled manjših dohodkov primoran štediti z delavci, ker more le v najnujnejših slučajih najemati tuje delavce.

Ta zadnja okolnost pa ima zopet posledico, da kmetijski težak ne dobi povsodi med celim letom dela in gre tudi zaradi tega rajši k industriji, ali pa se izseli.

Že te kratke opomnje dovedo do prepričanja, da je sedanje delavske razmere, ktere kmetijstvu od leta do leta postajajo nevarnejše, mogoče odpraviti samo na ta način, da se poviša donosnost kmetijskega posestva.

V odpomoč se nadalje priporoča več sredstev, zlasti pa se nasvetuje naslednje.

Kmetovalci gledajo na to, da morejo svoje otroke kar najbrž porabliti za delo.

Da se to doseže, se svetuje, naj se starišem dovoli, da smejo otroke le šest let pošiljati v šolo, zadnji dve leti šolskega obiskovanja pa nadomestiti s ponavljalnim poukom v pripravnem času.

V istem zmislu naj bi bilo starišem omogočeno, svoje otroke do 20. leta pridržati doma pri gospodarstvu in jih porabliti za delo. Po enakem smotru teži nasvet, da bi se izdala postavna določba, da se delavci pred 20. letom ne smejo sprejemati v tvornice in industrije.

Zastran vojaške zaveznosti se je izrazila želja, naj bi bili kmetijski delavci vojaške zaveznosti oproščeni, naj bi se orožne vaje ne vršile med žetvijo, naj bi moštvo med žetvijo dobivalo dopust v večji meri kakor dosihmal, naj bi se rezervisti in brambovci klicali pod orožje ob ugodnejšem času in zadnje leto orožnih vaj pri deželni brambi naj bi odpadlo.

Ni dvoma, da izpolnjevanje raznih vojaških dolžnostij zelo vpliva na pomanjkanje kmetijskih delavcev in da bi obsežne ugodnosti za kmetijske delavce v tem oziru imele ugoden uspeh ter da se je treba za nje krepko potegovati.

Da bi se zabranjevalo izseljevanje v inozemstvo, ki je domovinski občini v dvojnem oziru na škodo, ker

s tem navadno izgubi najboljše delavce in ker se mora potem, ko se vrnejo stari, bolehnii in onemogli ljudje domov, za nje skrbeti, zato se nasvetuje, naj bi se izselitev dovolila le proti temu, da se izseljenec zavaruje na preskrbo v starosti, ali pa da se odpove domovinski pravici.

Zastran veljavnega poselskega in viničarskega reda se vsestransko poudarja, da bi bilo umestno izvrševati ga z večjo strogostjo.

Izkušnje in nasveti glede trtnih boleznij.

(Piše B. Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem.)

(Konec.)

Ako bi pa vsi gospodarji pravočasno in pridno proti tem trsnim boleznim postopali, potem bi bilo morda mogoče, da bi se toliko omejile, da bi se jih bilo le prav malo bati, ker bi se njih troši močno zadržali. Torej pridno in složno na delo proti vsem trtnim škodljivcem!

Končno poleg trtne uši, ktero sem v začetku omenil kot najhujšega sovražnika trte, opišem še dva živalska trtna škodljivca, trsno pršico in kiseljaka.

Trsna pršica (*Phytoptus vitis*) je majhna živalca, ki se naseli na spodnji strani lista ter napravlja na njem bele lise in proge. Te proge so zelo podobne onim, ktere nastanejo vsled peronospor, razločujejo pa se od njih v tem, da je pri pršici nad temi lisami, na zgornji strani lista izbuhlina, pri peronospori pa rjav madež brez izbuhline.

Ako se pršica pokaže spomladi v veliki množini na nežnem listju, povzroča precejšno škodo, ker se listje vsled nje zvija in suši. Drugače je škoda, posebno v poletju, le neznatna; opisal sem jo bolj vsled tega, ker je mnogi naši vinogradniki še zdaj ne poznajo in jim dela vsako leto mnogo preglavice. Bolj sitna je bolezen v trtnici na mladih cepljenkah, katerim lahko jako škoduje. Priporoča se, napadeno listje obirati in sežigati, ali pa tudi listje na spodnji strani ževeplati. Zadnje sredstvo velja posebno za cepljenke v trtnicah, kjer listja ne smemo obirati.

Druga, veliko bolj škodljiva živalca je majhna gosenica ali črv, ktereга imenujemo kiseljak ali kisli črviček.

Ta mrčes se pri nas leto za leto bolj razširja in bode prihodnje leto prav potrebno, proti njemu huje postopati kakor se je to dosedaj godilo.

Kiseljak je gosenica majhnega metuljčka, ktereга učenjaki latinsko imenujejo *tortrix*.

Metuljčkov je več vrst, škoduje pa navadno v večji meri *tortrix* (tudi *conchyliis*) *ambiguella*, ktereга gosenica ima rumenorjavo glavico.

Spomladi, meseca maja, izlezejo iz prezimelih bub, majhni svetlorjavkasti metuljčki, ki se podnevi skrivajo pod trtnim listjem, zvečer pa letajo po vinogradih.

Oplojena samica izleže v razvijajoče se grozdke 20 do 30 jajčec, iz katerih v 10 do 14 dneh izlezejo, navadno v cvetju, majhne gosenice, ki spredajo grozdke s fino pajčevino in jih pojedjo. En črviček potrebuje 2 do 3 grozdke, da se popolnoma zredi, in na eni trti je čestokrat 8 do 10 gosenic.

Iz tega razvidimo, da kiseljak lahko že v cvetju uniči ves zarod.

Dorastle gosenice se konci junija zabubijo v razpoklinah kolov, v slamni vezi i. t. d., in iz njih izle-

zejo po preteku kakih 4 tednov zopet metuljčki, ki ležejo jajčeca na grozdne jagode. Gosenice, ktere so se razvile iz teh jajčec, prevrtavajo zoreče jagode in se žive od njih soka. Napadene jagode imajo majhne luknjice, pri katerih je videti gosenično blato. Take jagode hitro gnijejo in se od njih gniloba razširi tudi na druge, zdrave jagode. Jeseni se gosenica zabubi in prezimi na trti pod skorjo, v slami, s katero trte privežujemo, v razpoklinah kolov i. t. d.

Ker je letošnje jesen v mnogih krajih videdi, da kiseljak precejšno škodo povzroča, je umevno, da ga bo drugo leto prav veliko pričakovati, ako mu bodeta zima in pomlad le količkaj ugodna. Zato je zelo priporočljivo, da se naši vinogradniki že sedaj poprimejo vseh pripomočkov proti temu mrčesu.

Da uničimo bube, v katerih metuljček prezimuje, je treba jeseni ali spomladi pri obrezovanju trsja staro skorjo dobro odrgniti in bube zmečkati, slamo, s katero navadno trsje vežemo, sežgati in v razpoklinah kolov skrite bube uničiti. Med cvetjem je pa treba posebno energično mrčes zatirati, da uničimo njegov prvi rod.

To se zgodi, ako ves trtni zarod pridno pregledujemo in v suhem cvetju ali pajčevinah skrite črvičke mečkamo. Ako je gosenic veliko, se priporoča škropljenje s takozvano Difurjevo (Dufour) tekočino. To si pripravimo, ako vzamemo 3 kg mazljivega (kalijevega) mila, katero raztopimo v 10 l gorke vode. Ko se je voda shladila, primešamo še 1½ kg dobrega, dalmatinskega mrčesjega prahu. V vinogradu pridenemo še 90 l vode, in tako dobimo 100 l Difurjeve tekočine.

S to tekočino je treba napadene grozdke tako škropiti, da curek zadene skrito gosenico. Za to je treba imeti posebne škropilke ali pa vsaj nalašč zato napravljene nastavke, kateri se lahko pritrdijo na navadno škropilnico. Take nastavke prodaja trdka Nechvile, male škropilnice trdka Kostial na Dunaju. Koncentrirano Difurjevo tekočino lahko dobimo že pripravljeno pri trdki „Walliczek und Tuschel“ na Dunaju.

Opozorjam naše vinogradnike, naj prihodnje leto nikaner ne zamude obirati gosenice, oziroma tudi škropiti, ker se gosenice, posebno ako trta dolgo časa cvete, močno zarede in lahko veliko škodo povzročijo. Gospodje župani pa imajo po postavi pravico, pokončevanje tega nevarnega mrčesa uradno zapovedati ravno tako, kakor obiranje škodljivih mrčesov na drevesih i. t. d.

Ker tudi pri najbolj skrbnem obiranju ni mogoče vseh gosenic zatreti, lovimo poleti tudi metuljčke, ki letajo ponoči. V vinogradih postavimo skledice, napolnjene z vodo, v kateri stoje kozarčki, napolnjeni z gorečim oljem.

Luč vabi metuljčke k sebi, ki se ožgo ali pa popadejo v vodo in utonejo. To se vrši meseca avgusta. Končno je treba jeseni napadene jagode obirati in pokončati. Ena gosenica lahko uniči 16—17 jagod in v enem grozdu najdemo včasih 6—7 črvičkov.

Nasa dežela je ustanovila vinsko šolo, nastavila je potovalnega učitelja za vinstvo, država pa tehničnega vodjo državnih del proti trtni uši, tako da imajo vinogradniki dosti prilike, posebno pri vinskih tečajih, ki se vršijo vsako leto v raznih krajih dežele, da se v vsem potrebnem izobrazijo, in dolžnost vsakega marljivega vinogradnika je, da se tega pouka udeležuje in da ne misli, da že vse zna.

Izkušnje se dan za dnevom tako množe, da je le strokovnjakom, ki se edino s tem bavijo in imajo tudi zadostno predizobrazbo, mogoče, da so v vseh novih

izkušnjah poučeni in jih potem lahko rabijo v korist domačim vinogradnikom.

Priliko ima torej vsak, da se v vsem pouči, kar ga zanima, in ako kljub temu slabo dela in neveden ostane, je tega kriva le njegova nebržnost in malomarnost, proti kateri se je težko boriti.

Pisec teh vrst opozarja, da daje vsakemu vinogradniku v vseh vprašanih glede vinstva in kletarstva brezplačen pouk, bodisi pismeno ali ustno, pri potovanju ali v uradnih dnevih v svoji pisarni v Rudolfovem. Pri njem dobi tudi vsak, kdor se za stvar zanima, brezplačno razne knjižice in spise, kolikor jih je izdalo c. kr. kmetijsko ministerstvo.

Zimsko rigolanje in spomladanska saditev.

Letos je bila za rigolanje ugodna jesen, in kakor kaže, utegne tudi zima tako ugodna ostati. Vsled tega je upati, da si pridni vinogradniki do prihodnje pomladi mnogo starih in in uničenih vinogradov pripravijo za nove nasadbe.

Za nasaditev teh na novo prerigolanih parcel se bode potrebovalo veliko podlog in cepljenk, in potrebno je, da se sajenje izvrši v pravem času; zato si umen vinogradnik dovoljno množino trt omisli v pravem času.

Naš kmet, posebno pa vinogradnik, ima ne posebno hvalevredno navado, da vsako naročbo odlašajo z običajnim „bom že“, in tako preidejo dnevi, preidejo tedni, ko pa pride čas saditve, škropljenja, žveplanja, setve itd. nima ničesar pri rokah. Komaj pa te reči v naglici naroči, jih že hoče imeti, in tako se večkrat pripeti, da mora isto blago mnogo dražje plačati kakor bi ga bil plačal pred par tedni, in čestokrat se tudi pripeti, da sploh nič več ne dobi, ali pa izbirek.

Kako neprijetno je posebno za vinogradnika, če pride v tak položaj. Ali ni škoda, če ostane z velikim trudom zrigolana parcela nezasajena? Eno leto veliko izda. Še slabše je pa, če se vinograd zasadi s samimi izmečki. S takim vinogradom ne bo nikoli nič prida; na to smo vinogradnike že opetovano opozarjali in bi bila tu vsaka nadaljna beseda odveč. Res je, da je naš revni vinogradnik vedno v denarnih stiskah in da se le težko odloči, da bi kaj kupil, toda kar mora biti, si mora omisliti. Saj ta revni položaj našega vinogradnika poznata dežela in država, in zato mu gresta kolikor mogoče v vsem na roko na ta način, da dajeta posojila, da ustanavljata matičnjake, trtnice, kjer se vzgajajo cepljenke itd. Dolžnost naših vinogradnikov torej je, da se za to naklonjenost pokažejo hvaležne.

Kakor znano, je dežela pred par leti ustanovila 5 velikih trtnic, in sicer 2 na Notranjskem in 3 na Dolenjskem, z namenom, da se v njih vzgajajo cepljenke in se oddajajo kranjskim vinogradnikom po kolikor mogoče nizki ceni. V ta namen daje dežela vsako leto veliko denarno podporo. Letos se je v teh trtnicah pridelalo prav veliko (čez 100.000) prav lepih cepljenk, posebno v subvencioniranih trtnicah šentvidske, mokronoške in novomeške podružnice.

Čeprav se te cepljenke oddajajo pod pridelovalno ceno (namreč po 10 K 100 komadov), se je vendar dosedaj kljubu pravočasnemu razglasu zglasilo le malo prošnjikov zanje. Zato danes opozarjamo vinogradnike posebno na razglas mokronoške podružnice ter prosimo, naj se vinogradniki krškega okraja pravočasno zdravijo, da se ne bodo spomladi kesali. Saj kdor trte sedaj naroči, jih tako plača šele ob sprejemu, t. j.

spomladi. Če bi mu pa trte utegnile ostajati, če bi namreč ne zrigolal toliko, za kolikor je trt naročil, to nič ne škoduje, nasprotno, do prihodnjega leta se mu še bolj okrepe; seveda le tedaj, če jih pravilno v dobro zemljo zašola.

Ako naši vinogradniki ne pokupijo vsako leto vseh trt iz tukajšnjih trtnic, si bodo s tem sami sebi škodovali, ker mora potem nadaljno vzgajanje cepljenk v teh trtnicah prenehati. Potem pa naj ne tožijo, če bodo morali cepljenke in podloge iskati pri tujih, nezanesljivih trgovcih in plačevati po 20 do 30 h komad namesto po 10.

Glede oddaje cepljenk so vse subvencionirane trtnice med seboj v zvezi.

Fr. Gombač,
deželni potovalni učitelj.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 238. Jaz zdravim tukaj živino že nad 20 let z najboljšim uspehom, zato me tukajšne občine silijo, naj grem delat skušnjo iz živinozdravništva, da dobim patent, ker daleč na okrog ni nobenega živinozdravnika. Ali je to mogoče in kako naj postopam? (J. V. v L.)

Odgovor: Kaj takega ni več mogoče, saj še oni ne smejo več zdraviti živine, ki so obiskovali svoječasne enoletne živinozdravniške šole in so naredili skušnje. Dandanes smejo živino zdraviti le diplomirani živinozdravniki ter vojaški „kuršmidi“ starega sistema, ki dobe v to svrhu posebno dovoljenje.

Vprašanje 239. Naša občinska pota so v zelo slabem stanju, pa jih občinski odbor noče popraviti. Ali se občinski odbor more k temu prisiliti? (A. A. v U.)

Odgovor: Dolžnost občinskega odbora je skrbeti za vsa javna občinska pota. Žal, da je nemaren občinski odbor težko k temu prisiliti, kajti s pritožbo na deželni odbor ni veliko pomagano. Deželni odbor bo pač naročil neprilike odpraviti, a nima moči, občinski odbor k temu prisiliti. Ako občinski odbor sam nima tega prepričanja, da morajo tudi občinska pota biti dobra, če naj se na njih varuje živina, vozovi in čas, potem tak odbor ni veliko vreden, zato naj pametni gospodarji gledajo, da se prihodnjič izvoli odbor, ki bo kos svoji nalogi. Na drugi strani pa zopet moramo priznati, da popravljanje in vzdrževanje potov stane mnogo denarja, naše občine so pa večinoma revne in z dokladami preobložene, zato ne smemo preveč naenkrat zahtevati ter moramo biti zadovoljni s počasnim napredkom.

Vprašanje 240. Za mojim hlevom ima sosed vrt. V tisto steno hleva, ki gleda na sosedov vrt, bi rad zabil dva klina, da bi nanjo obesil lestvico, a sosed mi tega ne pusti. Sme li on to braniti? (A. S. v Z.)

Odgovor: Mi razumemo Vaše vprašanje tako, da Vam sosed ne pusti stopiti na njegov svet, da bi zabili klina v steno, kajti klinov zabiti Vam ne more braniti, pač pa vstop na svoj vrt. Zadnje Vam lahko zabrani, sicer ne s silo, a more Vas tožiti zaradi motenja posesti. V slučaju tožbe izgubite Vi pravdo; imeli bi le nepotrebna pota, zamudo časa in pravdne stroške.

Vprašanje 241. Kako se iz vina najlaže odpravi duh po plesnobi? (D. Z. v M.)

Odgovor: Ako ta duh ni premočen, potem se doseže nekaj uspeha s čiščenjem in s pretakanjem vina. Boljše sredstvo je to, če tako usmrajeno vino pustite, da še enkrat pokipi na svežih, novih tropinah, katerih pa seveda sedaj ni. — Najboljše sredstvo je, če tako vino prav dobro zmehčate s prav finim namiznim oljem, katerega se na 1 hl vzame 1 do

2 litra, Ker-pride olje na vrh, zato je vino dobro mešati z njim. Mešanje vina z oljem naj se tako vrši, da se ga nekaj odtoži, potem olje vanj vlije, se dobro pomeša in zopet vino pritaka. To se toliko časa vrši, da je vse vino pretočeno in z oljem pomešano. Potem se vino pusti, da nekaj dni mirno stoji, da pride vse olje na vrh, katero se na primeren način posname. Olje je potem popolnoma dobro za vsako porabo.

Vprašanje 242. Kakšen učinek ima premogov pepel na teško, ilovnato zemljo? Ali ima tak pepel kaj redilnih snovi v sebi in ali je res škodljiv, kakor trdijo nekteri? (J. D. v Š.)

Odgovor: Premogov pepel kot gnojilo nima nikake vrednosti, a v fizikalnem oziru pa more biti na teški zemlji koristen, ker jo rahlja, torej jo je potem lažje obdelovati in je pripravnejša za rastlinsko rast. V teški, ilovnati zemlji premogov pepel nikakor ni škodljiv.

Vprašanje 243. Imam dve kravi, ki se že vse leto pojata in jih vedno pripuščam, a zastonj: nobena se ne ubreji. Kravi sta videti zdravi. Kaj je temu vzrok in kako odpomoči? (L. A. v K.)

Odgovor: Da se krava ne ubreji, more biti vzrok ona ali pa bik. Vzroki, ki so v kravi sami, so bolezen (pojatnica, jetika), otolščena spolovila, organske napake v spolovilih, splošno oslajenje i. t. d. Če imata Vaši kravi kakšno teh napak, mi ne vemo, zato Vam tudi ne moremo svetovati. Bržkone pa Vaši kravi nimata nobene teh napak, ker bi bilo čudno, da bi bili obe bolni, in skoraj gotovo je jalovosti vzrok bik. V Vašem kraju, kjer pride, kakor nam je znano, po več sto krav na enega bika, kjer mora torej bik skočiti po 300 do 500krat na leto, kakšen dan dvakrat, pa tudi petkrat, seveda ne morete zahtevati, da naj bo ploden.

Vprašanje 244. Kdaj in kako je sejati seme divjih rož? (F. J. v G. L.)

Odgovor: Seme divjih rož se seje na gredice z dobro zrahlano zemljo, in sicer spomladi. Seme izkali šele čez leto dni. Konec drugega leta, oziroma konec prvega leta, odkar so rastlinice ozelenele, se prikrajaajo rastline do tal in se potem naslednje leto pusti le en glavni poganjek.

Gospodarske novice.

* Vsakega p. n. dosedanjega g. uda, oziroma naročnika, prosimo, naj nam ostane zvest tudi v novem letu ter naj nam vsak pridobi po enega novega uda. To gotovo ni težko v ožgled mali letnini 4 kron, ker je sedaj odpadla vpisnina, ki je poprej bila ovira za marsikterega kmetovalca. Te prošnje pa ne stavimo zaradi dobičkarije, saj vsak ud dobro ve, da družba nima od udov nič, kajti 2 kroni prideta na list, ki družbo več stane, drugo polovico letnine pa dobe podružnice. Z ozirom na ugled je pa važno, da je družba močna, in to posebno z ozirom na to, da se bodo l. 1901. pri družbi vršile velike spremembe.

* Današnja številka je zadnja v tem letu, prihodnja izide 15. dne januarja l. 1901. Še enkrat prosimo vse tiste, ki ostanejo še dalje družbeni udje, oziroma naročniki „Kmetovalčevi“, ki pa niso še plačali letnine, oziroma naročnine, naj jo izvolijo precej plačati. Prvo številko prihodnjega letnika pošljemo brez izjeme vsem dosedanjim prejemnikom, zato pa prosimo, naj prve številke nihče ne vrne, čeprav prestane biti ud ali naročnik, ker drugo številko pošljemo brez izjeme samo tistim, ki do tistega časa plačajo letnino, oziroma naročnino.

* **Zadruga za skupno porabo mlatilnega stroja z motorjem** snuje družbena podružnica v Žabnici. Pravila se že izdelujejo in se tudi že vrše dogovori glede nakupa stroja.

* **Vinarska zadruga v Novem Mestu.** Kakor se nam poroča, se je novomeška podružnica že lotila pričetnih del za ustanovitev te zadruge, s katero se ima času primerno pospeševati prodaja dolenjskega evičkega in delovati na to, da se mu povsodi ohrani dobro ime, koder se je dosedaj to vino točilo. Zadruga bo imela seveda tudi to nalogo, da bode pristnemu dolenjcu odpirala pot v druge kraje, kakor hitro se pridelek z novimi nasadi zadostno pomnoži.

* **Vinarsko zadrugo** snujejo kakor v Novem Mestu tako tudi v Metliki. Želeli bi bilo, da se take zadruge osnujejo tudi vsaj po ena na Krškem in v Vipavi, ter da vse skupaj stopijo v zvezo, ktere glavni namen bi bil uživalce preskrbovati s pristnim vinom ter zabranjevati tujim vinom uvoz v deželo, zlasti pa izpodbiti tako škodljivo konkurenco s tirolskim petijotom.

* **Mestna mlekaria v Ljubljani** se utegne ustanoviti, in sicer v zvezi z mlekarskimi zadrugami po deželi. Ta mlekaria ima biti na zadrugi podlagi ter bi imela nalogo mesto Ljubljano bolje preskrbovati z mlekom, na drugi strani pa pomagati mlekarskim zadrugam pri oddaji njih izdelkov.

* **Kranjsko sadje na svetovni razstavi v Parizu.** Glavno poročilo o mednarodni sadni razstavi v Parizu je prineslo naslednje poročalo o kranjskem oddelku: Kranjska dežela je razstavila jako obširen deželni sortiment, in to na zelo prikupljiv način, iz česar je bilo posneti, kakšen velikanski napredek je ta dežela naredila od tedaj, ko je na Dunaju l. 1888. bila državna sadna razstava. — Najzlahotnejše sadne vrste so bile zastopane po najlepših plodovih, in če bo ta dežela glede sadjarstva korakala tudi v bodočnosti tako naprej, kakor je doslej, potem bode kranjsko sadjarstvo v bližnjem času igralo prav posebno vlogo. Duša tega prizadevanja v deželi je družbeni tajnik g. Gustav Pire, ki je bil k prireditvi kranjske skupine osebno poslan v Pariz. — Presojevalni odbor je priznal Pircu srebrno kolajno za sodelovanje, a predsedstvo avstrijskega pomoškega društva se je zavzelo spričo izrednega organizatoriskega delovanja na Kranjskem, da bi dobil g. Pire od „jury supérieure“ kako višjo odliko; ta zahteva pa še ni rešena.

* **Občni zber novomeške kmetijske podružnice** se je vršil ob obilni udeležbi 6. t. m. v gostilni g. Windišarja v Kandiji. Iz načelnikovega poročila smo povzeli, da je bila podružnica vsestransko delavna in da se je njen denarni promet izdatno povišal, odkar je ustanovila skladišče za umetna gnojila in napravila potrebne nasade za vzgajanje ameriških cepeljenk. Zborovalci so z zanimanjem sledili poročilu o delovanju odbora kakor tudi strokovnim razpravam, ki so se letos prvič postavile na spored občnega zbora. Zlasti so se udeležniki zanimali za vprašanje o ustanovitvi vinarske zadruge v Novem Mestu, s katero želi podružnica povzdigniti vinsko trgovino na Dolenjskem. Poročilo o strokovnih razpravah nam je obljubljeno in hočemo dotična vprašanja priobčiti po novem letu.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Oddaja cepljenih trt.

Kmetijska podružnica v Novem Mestu odda iz subvencionirane trtnice na pomlad

15.000 cepljenih trt

naslednjih vrst:

1.) Za bela vina: kraljevina, laški rizling, beli burgundec, hruljasti španjol, zeleni silvanec, rdeči vrh, zeleni in rdeči vetlinec;

2.) za črna vina: portugalka in modra frankinja.

Trte so cepljene večidel na riparijo portalis, le deloma na rupestris montikola.

Ceua tem cepljenkam je določena na 10 h za 1 komad.

Prošnje za cepljene trte se sprejemajo pri podružnici le od vinogradnikov, ki imajo svoje vinograde v okrajnem glavarstvu novomeškem, in sicer zadnji čas do 1. februarja 1901. Na pozneje dole prošnje se ne bo oziralo.

Kmetijska podružnica v Novem Mestu,

dné 12. decembra 1900.

V. Rohrman, načelnik.

Služba opravnika

se popolni pri kmetijski podružnici v Novem Mestu. Letna plača znaša 864 K. Opravnik mora biti večak v praktičnem vinogradništvu in sadjarstvu, ker mu je pri podružnici oskrbovati veliko trtnico za vzgajanje ameriških cepeljenk, dva matičnjaka in drevesnico. Prosilci naj se zgledajo s svojimi spričali o strokovni sposobnosti do

10. januarja 1901

pri podpisani podružnici.

Službo je nastopiti s 1. februarjem 1901.

Kmetijska podružnica v Novem Mestu,

dné 12. decembra 1901.

V. Rohrman, načelnik.

Razglas.

Ker se je v podružnični trtnici v Tržišču pri Mokronogu vzgojilo mnogo več cepljenih trt kakor se je domnevalo — oddalo se bo namreč spomladi 38.000 komadov dobro zarastlih in okorenjenih cepeljenk — se je cena cepeljenkam znižala na 10 kron za 100 komadov. Vinogradniki krškega okrajnega glavarstva naj svoje prošnje za te cepeljenke predložijo najpozneje do 31. januarja 1901. l. pri podpisani podružnici. Prošnje morajo biti opremljene s potrdilom županstva, da prošnji cepeljenke v istini potrebujejo za svojo porabo.

V drugem ostane v veljavi tukajšnji razglas v 21. in 23. številki „Kmetovalca“.

Kmetijska podružnica v Mokronogu,

dné 26. decembra 1900.

Josip Anton grof Barbo, načelnik.

Vabilo

k občnem zboru kmetijske podružnice v Šentvidu nad Ljubljano, ki bode v nedeljo, 6. januarja 1901 popoldne po krščanskem nauku v društveni dvorani v Šentvidu.

SPORED:

- 1.) Poročilo načelnikovo
- 2.) Plačevanje udnine za leto 1901.
- 3.) Vpisovanje novih udov.
- 4.) Naročanje drevesec.
- 5.) Razni predlogi in nasveti.

K temu zboru se vabijo vsi podružnični udje.

Kmetijska podružnica v Šentvidu,

dné 16. decembra 1900.

Anton Belec.

Opomnja: Ako bi v določenem času ne bilo navzočih zadostno število udov, vršil se bode čez pol ure drug občni zbor, ki bode sklepal ne glede na število navzočih udov.

Vabilo

na občni zbor kmetijske podružnice v Mokronogu, ki bo de v nedeljo, dne 13. januarja 1901. l. ob 3 popoldne v prostorih gostilne „Pri lipi“ v Mokronogu.

SPORED:

1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnikovo.
3. Predložitev računov za leto 1900. in poročilo o podružničnem premoženju.
4. Predavanje o denarju, ki ga kmetovalec pušča, da leži na cesti.

5. Zglasila za brezplačne trte in drevesa.

6. Posamezni nasveti in predlogi.

Vsi udje se uljudno vabijo, da se tega zbora udeleže v polnem številu. Ako bi pa ob določenem času ne bilo navzočih zadostno število udov, vršil se bo de čez eno uro drug občni zbor, ki bo de po tem sporedu zboroval in sklepal ne glede na število navzočih udov.

Odbor kmetijske podružnice v Mokronogu,
dne 26. decembra 1900.

J. A. grof Barbo, načelnik.

Št. 18.406.

Razglas.

Kr. deželna vlada v Zagrebu je z razglasom z dne 5. decembra t. l., št. 82.410., zaradi svinjske rdečice prepovedala na Hrvaško in v Slavonijo uvažati prasiče iz Kranjske, občine Podboršt v okraju Litija.

Ta prepoved stopi namesto prepovedi imenovane kr. deželne vlade, ki je bila razglašena s tukajšnjim razglasom z dne 16. novembra t. l., št. 17.211.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1900.

Št. 18.846.

Razglas

c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 19. decembra 1900, št. 18.846., o veterinarupolicijskih odredbah zoper uvažanje prasičev iz Ogerske.

Ker se je svinjska kuga iznova zanesla v tostransko ozemlje, je ministerstvo za notranje stvari prepovedalo uvažati prasiče iz kr. svobodnega mesta Zombor, kakor tudi iz županijskih sodišč Apatin in Zombor (velika županija Bač Bodrog) v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Razveljavljene pa so prepovedi, vsled katerih je bilo prepovedno uvažati prasiče iz obmejnih županijskih sodišč Sekčö (velika županija Šariš), Berezna (velika županija Ung) in iz Spodnje Lendve (velika županija Zaladska).

Prepovedi, vsled ktere se v zmislu obstoječega dogovora po členu I., odstavek 2., ministerskega ukaza z dne 22. septembra 1899 (št. 179 dr. zak.), do 40. dneva po popolnem prenehanju kuge ne smejo uvažati prasiči iz občin Fricke (županijsko sodišče Sekčö), Novi Semere (županijsko sodišče Berezna), Spodnja Lendva, Redič (županijsko sodišče Spodnja Lendva) in iz njih sosednjih občin, ki so bile okužene s svinjsko kugo in iz občin Geráld, Lukó, Snakó (županijsko sodišče Sekčö) in njih sosednjih občin, ki so bile okužene z rdečico, se ne dotika razveljavljanje zoper omenjenje občine izdanih prepovedi.

To se dodatno k razglasu c. kr. ministerstva z dne 7. t. m., št. 44.080., oziroma k tukajšnjemu razglasu z dne 8. decembra t. l., št. 18.909., daje na občno znanje.

Predstojede odredbe stopijo takoj v veljavnost.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1900.

Št. 18.528.

Razglas.

Na podstavi člena V. z nemško državo sklenjenega dogovora o živinskih kugah z dne 6. decembra 1891. l. in točke 5. k temu dogovoru spadajočega končnega zapisnika (drž. zak. št. 16. iz l. 1892.) ministerstvo za notranje stvari dotlej, dokler se ne ukaže drugače, **brezpogojno prepoveduje uvažati govejo živino v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, iz nastopnega zapornega ozemlja nemške države, v katerem je razširjena pljučna kuga, in sicer:**

1.) iz vladnih okrajev Liegnic, Devin, Merseburg, Erfurt in Hannover v kraljevini Pruski.

2.) iz vladnega okraja Spodnja Bavarska v kraljevini Bavarski.

Ta prepoved stopi na mesto prepovedi, ki je bila ukazana z razpisom ministerstva za notranje stvari z dne 26. oktobra t. l., št. 39.094., oziroma vsled tukajšnjega razglasa z dne 29. oktobra t. l., št. 16.325.

To se vsled razpisa c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 11. decembra t. l., št. 44.659., razglašajo s tem pristavkom, da se bodo prestopki te **brezpogojne** uvozne prepovedi kaznovali po državnem zakonu z dne 24. maja 1882, drž. zak. št. 51., oziroma po § 46 občnega zakona o živinskih kugah in izvršitvenega ukaza k temu zakonu (drž. zak. št. 35. in 36. iz l. 1880.).

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 13. decembra 1900.

Št. 18.903.

Razglas.

Na podstavi zadnjega uradnega izkaza deželne vlade v Sarajevu deželna vlada na podstavi razpisa c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 18. decembra 1900, št. 45.911., dotlej, dokler se ne ukaže drugače, **prepoveduje**

1.) zaradi svinjske kuge uvažati na Kranjsko prasiče iz okrajev Brčka, Gradačac in Prjedor;

2.) zaradi kužnih ovčjih kozá uvažati ovce iz okrajev Cazin Petrovac in Savski most.

Določila o uvažanju zaklanih prasičev v nerazsekanem stanju tudi nadalje ostajajo v veljavnosti.

Te odredbe stopijo v veljavnost

dne 22. decembra 1900

in se namesto onih z dne 23. novembra t. l., št. 17.573., ki se s tem razveljavljajo, razglašajo z dodatkom, da se bodo prestopki zoper zgordj navedene okraje razglašene uvozne prepovedi za prasiče kaznovali po državnem zakonu z dne 24. maja 1882, št. 51., in da se bodo transporti, med katerimi bi se nasla tudi samo ena iz zgoraj zavedeno boleznijo okužena žival, zavrnili na oddajno postajo.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1900.

Listnisa uredništva.

A. D. v B. Na vsak način je dobro tla namazati s karbolinjem, ako duh po njem potem nikogar ne moti. Da bi pa s karbolinjem pregnali lesne črve, je pa dvomljivo.

J. B. v Š. Da bi pričeli izdajati slovenski strokovni list za lepotično in športno vrtnarstvo, nedostaja pri nas niti najskromnejših predpogojev. Če bi Vam hoteli na Vaše vprašanje glede vrtnarstva odgovoriti, bi morali spisati dolg spis, a ta bi nikogar ne zanimal. Koliko drugih potrebnijših slovenskih strokovnih listov bi potrebovali, na pr. vinarski, mlekarški i. t. d. Med Slovenci je čebelarstvo zelo važna panoga; imamo čebelarški list, kterega izdaja vrlo čebelarsko društvo, a kako malo zanimanje je med občinstvom.

D. Z. v M. Zakona, po kterem bi se dala kaka javna pot ali steza zapreti, ni.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni ravnatelj.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K, za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 32 K, na $\frac{1}{2}$ strani 16 K, na $\frac{1}{4}$ strani 10 K in na $\frac{1}{8}$ strani 6 K. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 24. V Ljubljani, 31. decembra 1900. Leto XVII.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 31. decembra 1900. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja novo blago K 96.— h do K 110.— h; nemška detelja (lucerna) K 100.— h do K 105.— h; gorenjska repa K 70—72 h; laneno seme, domače ozimno K 32.— h do K 32.50 h; konopno seme K 30.— h do K 30.50 h; kuminovo seme K 70.— h do K 80.— h

Fižol: Rudeči ribniški K 19.50 h; rudeči Hrvat K 18.— do K 19.—; prepeličar (koks) K 20.50 do K 21.—. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene K 22.— h do K 26.— h. brez dima sušene K 30.— h. do K 40.— h.

" Orehi domači: K 46.— h do K 50.— h.

Ječice nove: K 6.— h do K 10.25 h za 100 klgr.

Med čist: po K 90.— h do K 92.— h.

Kože. Goveje, težke nad 45 kg po K 84.— h do K 88.— h. " težke od 30 do 45 kg " 76.— " " 80.— h. " lahke " 80.— " " " " " " "

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 60 h klgr.)

Teletje kože: K 1.04 za kg.

Kozličeve kože: po K 1.20 h do K 1.30 h.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 62 do 70 h za kg.

Druge vrste 34 do 52 h za kg.

Kože lisic po K 11.— do 12.—

" kun " " 30.— " 36.— za par.

" dihurjev " " 6.— " 7.—

" vidr " " 20.— " 22.—

Kože zajcev po K 30.— do 32.— za 100 komadov.

Pepelika (potoši) po K 32.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 29. decembra 1900. Pšenica K 8.— h, rž K 6.80 h, ječmen K 6.60 h, oves K 6.50 h, ajda K 7.— h, proso K 8.50 h, turšica K 6.— h, seno K 1.50 h, slama 1.50 K h. (Vse cene veljajo za 50 klgr.)

Na Dunaji, 29. decembra 1900. Pšenica jesenska K —.— h, spoml. K 7.75 h, rž jesen. K 7.67 h, oves jesenski K 6.20 h, turšica K 5.22 h. (Vse cene veljajo za 50 klgr.)

Ivana Sartorija

ključarstvo in trgovina z železnim blagom
v Radovljici na Gorenjskem.

Tu se dobivajo vsake vrste šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje; nadalje slamoreznice najboljših vrst po nizki ceni. — Vsaki stroj se na mestu poskusi in ogleda.

➡ Za vsaki stroj se jamči eno leto. ➡

Stroji dajo se tudi na obroke. (86—5)

Franc Bremc,

ključarski mojster v Ljubljani,

Cegnarjeve ulice št. 12 (Vodmat)

priporoča se za izvršitev vsakovrstnih

ključarskih, stavbenih in umetnih del

nadalje za izvršitev in napeljevanje vsakovrstnih mrež za ograje pri vrtih, potem mreže za modroce itd., itd., po najnižjih cenah. (34—7)

JOS. LEUZ,

trgovec z deželnimi pridelki (73-7)

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi na cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo ljubje itd. itd.

Najnovejši

stroji za napravo krme

v zimskem času!

Slamoreznice z patentovanim valčnim tečajem z obro-
často pripravo za mazanje z največjo lahkoto pri gonjenju,
vsled ktere se prihrani 40% gonilne sile, stroji za re-
zanje repe in krompirja,

mline za drobljenje in
mečkanje žita, parni kotli
za napravo živinske krme,
štedilne peči z postekle-
nimi in neposteklenimi
kotli za vstaviti, in sicer:
premične in nepremične za
kuhanje in parjenje živinske
krme, za krompir, ter za
vsako drugo gospodarsko
porabo doma in na polju;
dalje: rebljači za koruzo, žitne čistilnice, trijerje,
prebiralnike, ročne stiskalnice za seno in slamo, stalne
in premakljive. Dalje vsakovrstne mlatilnice, gepeljne,
železne pluge, valarje, brane. Najboljše stroje za sejati
„Agricola“ brez premene koles; potem samodelujoče
brizgalnice za vničenje njivne gorčice, drevesnih škod-
ljivcev in proti strupeni rosi (Peronospora), izdeluje in
prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, naj-
boljši in skušeni sestavi. (74-4)

PH. MAYFARTH & drug.

c. kr. edino priv. tovarna kmet. strojev, livarna in fužina na par

DUNAJ, II. Taborstrasse št 71.

Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastonj
Zastopniki in prekupei se iščejo.

Iz lastne v Krškem (Gurkfeld) na Dolenjskem se
nahajajoče trtnice, bodem oddajal od novembra naprej, na
suho in nekaj tisoč tudi na zeleno

cepljenih trt

najboljših od strokovnjakov priporočenih vrst kakor na pr. itali-
janski rizling, beli burgundec, rudeči in beli španjol, kraljevina,
rulanec, silvanec itd., ter za črna vina: portugalka, modra fran-
kinja, kavščina (žametasta črnina), refoško i dr. — Cepljene so
večinoma na riparijo portalis nekaj tudi na rupestris monti-
kolo. Oddajale se bodo le popolnoma zraščene trte.

Določil sem le eno ceno in sicer **20 kron za sto ko-
madov**, čeravno sem med enoletne pomešal več tisoč dvo-
letnih cepljenk. — Da sem svoje prejšnje cenjene odjemalce
povsem zadovoljil, svedočijo razne pozneje došle mi pohvale in
zahvale.

Naročila se bodo sprejemala dokler ne poide vsa zaloga, o
čemur se bode vsak naročnik točno obvestil, ker sem si najel po
sebnega pomočnika. Ob enem z naročitvijo je poslati 25 % are.

V nadi, da me bodo č. gg. zunanji in domači vinograd-
niki v tem obče koristnem podjetju podpirali, beležim se

(84-5)

z odličnim spoštovanjem

Dr. Tomaž Romih,

župan v Krškem (Dolenjsko).

Kwizdov

Korneuburški prašek za krmljenje živine.

Veterinarno-dijetično sredstvo

za konje, govedo in ovce.

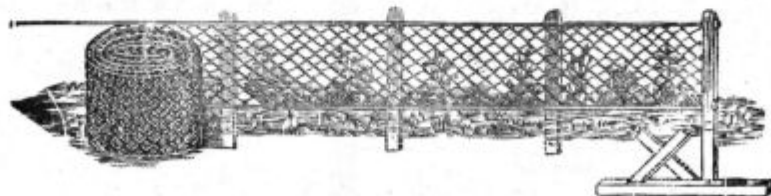
Rabljen skoro že 50 let v mnogih hlevih, kedar živina noče rada
jesti, kadar slabo prebavlja, v zboljšanje in pomnožitev redilnosti
mleka pri kravah. — Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/3 škatljice
70 stot. Pristen je le sè zraven stoječo varnostno znamko ter je
na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: (II) (75-3)

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni
zalagatelj. — Okrajni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Praktične in cene
žične ograje

Mrežaste modroce za
postelje

Evgen Ivanc, Sodražica (Kranjsko)

priporoča sl. občinstvu v naročbo vsakovrstne žične mreže, za vrtne ograje, kurja dvorišča, preprežke v oknih
in linah, za presipanje peska in gromoz, snaženje nog i. t. d. Izdeluje in ima vedno v zalogi: elastične
mrežaste modroce za postelje, vsakovrstne medne in železne tkanine za čistilne stroje, mline, i. t. d. —
Pocinjeno jekleno žico z bodali za ograje gozdov, pašnikov i. t. d. Zagotavlja hitro solidno in ceno postrežbo.

Ilustrovan cenik na zahtevanje brezplačno!

Pozor kmetovalci!

Na vsestransko zahtevanje mojih p. n. odjemalcev naznanjam,
da sem otvoril s **15. julijem 1900**

bogato zalogo

vsakovrstnih poljedelskih strojev

v hiši g. Iv. Kneza (pri Figovcu) na dvorišču, Dunajska cesta
v Ljubljani. (60—9)

V zalogi bom imel najboljše, naj-novejše in najcenejše poljedelske stroje vseh vrst, kakor: vitlje (gepelne) prav lahko tekoče z 1, 2 in 4 konjskimi močmi, najnovije mlatilnice z tečaji iz medi (Messinglager), vsakovrstne slamoreznice »Patent Austria« št. 4, 5, 6 in 7, ktere se gonijo z roko, nogo ali pa z vitli, ter vse k tem pripadajoče orodje; nadalje vsakovrstne sesalke (Pumpen), čistilnike, trijerje, reporeznice, sploh vse poljedelske in domače kmetijske

stroje in k tem pripadajoče podrobnosti.

Posebno ugodnost, oziroma olajšavo pa dosežejo moji odjemalci pri tem, da dam manj premožnim stroje, ktere si izbero, tudi na plačilne obroke po dogovoru.

Vodja moje zaloge, oziroma prodajalec je gospod

Ivan Komatič,

kteri je po vsem Slovenskem dobro znan kot strokovnjak in kteri se bo potrudil, da se bo vsakemu odjemalcu mojih strojev postreglo vsestransko solidno.

Priporočujoča se za mnogobrojen obisk z zagotovilom, da se bo vsakemu postreglo po njegovi želji priporočava se

K. & R. Ježek,

— tvornica kmetijskih strojev v Blanskem, Moravsko. —
Podružnica v Ljubljani, Dunajska cesta pri „Figovcu“.

Doktorja pl. Trnkóczyja

preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim porzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporočila: Doktorja pl. Trnkóczyja

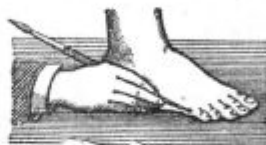
Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, holest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice. odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to šestkrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlija 42 h, šest skatlij 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Skatlija 80 h, tri skatlie 2 K.

Prsni, plućni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa.

Varstvena znamka

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb

p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja (41—12)

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom giede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toličce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglašalo visoke c. kr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja praščiji prašek, pristen samo z goreno varstveno znamko.

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II., Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Centki brezplačno!

(2—19)

Fred ponarejenjem se je posebno treba varovati.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in moor brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Seme pravega kašelskega zelja (Kaps), prodaja žlico po 80 vin. Jožefa Mercina, posestnica v Zg. Kašlju št. 34, pošta Zalog pod Ljubljano. — Vnanjim naročnikom proti predplačilu in 10 vin. več za pošto. (216)

Vina, 40 hl belega in 100 hl črnega prodaja Marko Legović, posestnik v Kasteliru, pošta Labinica kod Vižinada, Istra. — Ob enem kupi konja, 4—5 let starega, dobrega za vožnjo. Vse drugo po dogovoru. (218)

13 ovac in 100 centov konjskega sena prodaja Ignacij Jelovšek v Zaplani št. 45, pošta Vrhnika. Cena po dogovoru. Istotam prodaja dva vagona debel lipovih, javorjevih in macenovih, debelih od 6 col naprej. (222)

Žrebca, državnega, z imenom »Grvinus« (pram), 172 cm visok, bode spuščal po Novem letu Ivan Kanc, p. d. »pri Gorjancu« posest. Podsmreko pri Ljubljani. (223)

Požlahtnjenih trt okoli 3000, odda se v Pišecah pri Brežicah. Več pove Antonija Wressinig v Ljubljani, Rimska cesta št. 2. (224)

Tropinovec, garantiran pristen. Cene po dogovoru. Prodaja in na zahtevanje pošlje vzorce. Maks Ukmar, posestnik v Avberu, pošta Sežana — Primorsko. (225)

Ameriških trt, več tisoč, na zeleno cepljenih, z boljšimi vrstami požlahtnjene, mešane vrste, ravno tako več tisoč okorenjenih trt. Rip. portalis in ključev ima napredaj Janko Kerin ml., v Sv. Križu pri Kostanjevici. (Dolenjsko.) (226)

Brinjevca, izvrstnega, zajamčeno pristnega, 30 litrov in 2 litra brinjevega olja, prvo po gl. 1.60, drugo po gl. 5.— liter brez zavitka, prodaja Avg. Dolenc v Ajdovščini, Primorsko (227)

Kobilca, žrebetna, prav lepa, (Fliegenschimmel) 15 $\frac{1}{2}$ pestij visoka, se radi smrti gospodarja takoj prodaja. Več se izve v gostilni pri »Frlincu« v Ljubljani (228)

Kobilca, brejo, prav lepo, 5 let staro, 15 $\frac{1}{2}$ pestij visoko, prodaja Anton Vilfan na Jezici pri Ljubljani. (229)

Odlikovana kotlarska obrt

Ant. Križnič-a

v Kanalu
na Primorskem

Priporoča

žganjarske kotle vseh sistemov

k praktičnemu kuhanju žganja. — Za izborno delovanje vsakterih svojih žganjarskih kotlov jamči.

Ilustrovan cenik pošilja franco.

Slavne mlekarnice in sirarnice, zahtevajte ilustrovan cenik vseh vrst in sistemov sirnih kotlov, katerega razposiljam brezplačno in franco.

Da se vsa dela trpežno, čedno in solidno izdelata, daje popolno poročilo.

Mlekarnicam in kmetijskim zadrugam dovoljuje plačila na obroke. (49—15)

Prodaja vina.

Graščina v Brežicah ima še večjo množino **prav dobrega vina** iz Sromeljskih goric po ugodni ceni napredaj. Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in manjši množini. (87—4)

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druge potrebščine za doljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mline z kamenitimi valarji za sadje, najnovejša slamo- moreznice posebno lahkoteke in trpežne, izdelane, potem vitla (gepeljne) mlatinice mline za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trijerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske oprave i. t. d. pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta števil. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

Najnižje cene!

(68—5)

Kuverte s firmo in vizitnice

priporoča

J. Blasnikova tiskarna v Ljubljani.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabra- njuje bolezn, vzdrži konje močne in iskrene.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, vitko in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih skatljah: $\frac{1}{2}$ kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po $\frac{1}{2}$ kg K 1.10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1.40, 100 kg 24.—. (71—7)

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

posluje nad 11 let in ima do sedaj hranilnih vlog uže blizo 15 milijonov kron, katere obrestuje

po 4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz lastnega plačuje; nevzdignjene obresti pa pripisuje vsacega pol leta h kapitalu. Mesto ljubljansko je kot ustanovitelj porok za vse pri tej hranilnici vložene denarje z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Poleg te varnosti nabira mestna hranilnica ljubljanska iz vsakoletnega dobička tudi rezervni zaklad, ki znaša sedaj nad K 250.000.

Ker je torej taka varnost za hranilne vloge nedvomljivo popolna in se vsled tega vložniku ni nikoli treba bati, da bi kaj izgubil, pričakovati je od vseh slovenskih rodoljubov, da vlagajo svoj denar pri mestni hranilnici ljubljanski.

(88-3)

Pozor kmetovalci!

Na vsestransko zahtevanje mojih p. n. odjemalcev naznanjam, da sem otvoril **15. julijem 1900** bogato zalogo

vsakovrstnih poljedelskih strojev

v hiši g. Iv. Kneza (pri Figovcu) na dvorišču, Dunajska cesta v Ljubljani.

(60-8)

V zalogi bom imel najboljše, najnovejše in najcenejše poljedelske stroje vseh vrst, kakor: vitlje (gepelne) prav lahko tekoče z 1, 2 in 4 konjskimi močmi, najnovejše mlatilnice z tečaji iz medi (Messinglager), vsakovrstne slamoreznice »Patent Austria« št. 4, 5, 6 in 7, ktere se gonijo z roko, nogo ali pa z vitli, ter vse k tem pripadajoče orodje; nadalje vsakovrstne sesalke (Pumpen), čistilnike, trijerje, reporeznice, sploh vse poljedelske in domače kmetijske

stroje in k tem pripadajoče podrobnosti.

Posebno ugodnost, oziroma olajšavo pa dosežejo moji odjemalci pri tem, da dam manj premožnim stroje, ktere si izbero, tudi na plačilne obroke po dogovoru.

Vodja moje zaloge, oziroma prodajalec je gospod

Ivan Komatič,

kteri je po vsem Slovenskem dobro znan kot strokovnjak in kteri se bo potrudil, da se bo vsakemu odjemalcu mojih strojev postreglo vsestransko solidno.

Priporočujoča se za mnogobrojen obisk z zagotovilom, da se bo vsakemu postreglo po njegovi želji priporočava se

K. & R. Ježek,

tvornica kmetijskih strojev v Blanskem, Moravsko, Podružnica v Ljubljani, Dunajska cesta pri „Figovcu“.

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druge potrebščine za doljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mline z kamenitimi valjarji za sadje, najnovejše slamoreznice posebno lahkotekoče in trpežno, izdelane, potem vitla (gepelne) mlatilnice mline za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trijerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske oprave i. t. d. pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

Najnižje cene!

(68-4)

Doktorja pl. Trnkóczyja

preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim porzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepi, boleštno utešuje, tek vzbuja, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatljic 2 K 10 h. — Poukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvorja eliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križi, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka

Tinktura za kurja očesa. preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja (41-11)

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo fleti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom giede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toličce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K. Glasom razglašajo visoke c. hr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja praščiji prašek, pristen samo z goreno varstveno znamko.

Varstvena znamka.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikaajo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak tatis. Nendje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 6 kr. za vsako vrsto in vsak tatis. Denar je naprej poslati.

Bika, pingavske pasme, 19 mesecev starega, potem 3 krave, čiste pingavske pasme; ena po prvem teletu, druga 4 mesece breja bo imela četrto tele, tretja 7 mesecev breja bo imela 5 tele, proda Anton Kržišnik, posest. v Bukovem vrhu št. 26, pošta Poljane nad Skofjo Loko. (215)

Seme pravega kašelskega zelja (Kaps), prodaja žlico po 80 vin. Jožefa Mercina, posestnica v Zg. Kašlju št. 34, pošta Zalog pod Ljubljano. — Vnanjim naročnikom proti predplačilu in 10 vin. več za pošto. (216)

Ajdovih plev, okoli sto mernikov proda Janez Pavlin v Zg. Garmelnih, pošta St. Vid nad Ljubljano. — Cena po dogovoru. (217)

Vina, 40 hl belega in 100 hl črnega proda Marko Legović, posestnik v Kasteliru, pošta Labinica kod Vižinada, Istra. — Ob enem kupi konja, 4—5 let starega, dobrega za vožnjo. Vse drugo po dogovoru. (218)

Malo posestvo v Spodnji Idriji z dvema novima hišama je naprodaj. Več pove Franc Novak v Srednji Kanomli stev. 4, pošta Idrija. (219)

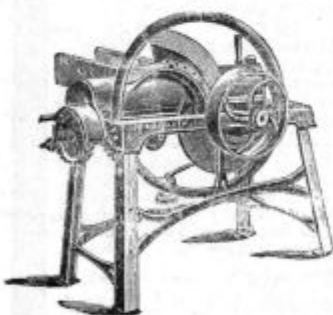
Oleandrov, 50 lepih, 3 in 4 letnih, cena 20—30 kr., proda F. Kranjc, nadučitelj pri sv. Barhary pri Mariboru. (220)

Kovaški učenec, 14—16 let star, krepak, sprejme se takoj pri Franc Kastelicu kovaškemu mojstru v Cerknici. (221)

Najnovejši

stroji za napravo krme v zimskem času!

Slamoreznice z patentovanim valčnim tečajem z obročasto pripravo za mazanje z največjo lahkoto pri gonenju, vsled ktere se prihrani 40% gonilne sile, stroji za rezanje repe in krompirja,

mline za drobljenje in mečkanje žita, parni kotli za napravo živinske krme, štedilne peči z posteklenimi in neposteklenimi kotli za vstaviti, in sicer: premične in nepremične za kuhanje in parjenje živinske krme, za krompir, ter za vsako drugo gospodarsko porabo doma in na polju; dalje: reblijači za koruzo, žitne čistilnice, trijerje, prebiralnike, ročne stiskalnice za seno in slamo, stalne in premakljive. Dalje vsakovrstne mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valarje, brane. Najboljše stroje za sejati „Agricola“ brez premene koles; potem samodelujoče brizgalnice za vničenje njivne gorčice, drevesnih škodljivcev in proti strupeni rosi (Peronospora), izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, najboljši in skušeni sestavi. (74—3)

PH. MAYFARTH & drug.

c. kr. edino priv. tovarna kmet. strojev, livarna in fužina na par DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.

Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastopj Zastopniki in prekupei se iščejo.

Prodaja vina.

Graščina v Brežicah ima še večjo množino prav dobrega vina iz Sromeljskih goric po ugodni ceni naprodaj. Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in manjši množini. (87—3)

Ivana Sartorija

ključarstvo in trgovina z železnim blagom
v Radovljici na Gorenjskem.

Tu se dobivajo vsake vrste šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje; nadalje slamoreznice najboljših vrst po nizki ceni. — Vsaki stroj se na mestu poskusi in ogleda.

☞ Za vsaki stroj se jamči eno leto. ☞

Stroji dajo se tudi na obroke. (86—4)

Odlikovana kotlarska obrt

Ant. Križnič-a.

v Kanalu
na Primorskem

Priporoča

žganjarske kotle vseh sistemov

k praktičnemu kuhanju žganja. — Za izborno delovanje vsakterih svojih žganjarskih kotlov jamči.

☞ Ilustrovan cenik pošilja franko. ☞

Slavne mlekarnice in sirarnice, zahtevajte ilustrovan cenik vseh vrst in sistemov sirnih kotlov, katerega razposiljam brezplačno in franko.

Da se vsa dela trpežno, čedno in solidno izdela, daje popolno poročstvo.

☞ Mlekarnicam in kmetijskim zadrugam dovoljujem plačila na obroke ☞ (49—14)

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da prevzamem in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Pošiljatve v omotih po 5 kg oddajam po pošti, one od 30 kg naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur posebno p. n. gg krčmarjem, družinam in ocim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le želé drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd. — Glavni moj namen je razposiljati dobro blago in po nizki ceni. — Cenike dopošljem radovoljno in brezplačno. — Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati blagó po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence. — Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan,

(42—14)

Trst, ulica S. Francesco št. 6.

JOS. LEUZ,

trgovec z deželnimi pridelki (73-5)

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi na cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo ljubje itd. itd.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močne in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje radi jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 120, mali K 070, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, potrebno za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2 —, 100 kg K 22. — iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, vitko in trežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1-kg 1 K, 5 kg 4. —

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1.10, 1 kg K 2. —, 5 kg K 8. —

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1.40, 100 kg 24. — (71-5)

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Naprodaj

je radi družinskih razmer pod prav ugodnimi pogoji, tudi na letne obroke,

večje posestvo v Cerknici na Notranjskem.

Isto obstoji iz enonadstropne dobro zidane hiše št. 62, zraven iste ležočih obširnih gospodarskih poslopij, več rodovitnih njiv in travnikov in kacic 50 orlov dobro zasajenega gojzda. Hiša leži tik glavne ceste in je pripravna za vsako obrt, posebno za pekovsko je uže urejena, kar je z ozirom na vsako leto v temu kraju veršečih se vojaških vaj posebne važnosti. Zraven hiše je tudi dobro urejena pepelarna (potošelca). (89-1)

Natančnejše pojasnila daje

Anton Majdič v Kranji.

Kwizdov

Korneuburški prašek za krmljenje živine.

Veterinarno-dijetično sredstvo

za konje, govedo in ovce.

Rabljen skoro že 50 let v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kadar slabo prebavlja, v zboljšanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. — Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le sè zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: (II) (75-2)

Fran Ivan Kwizda,

o. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj. — Okrajni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamorenice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II/., Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Ceniki brezplačno!

(2-17)

Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati.

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

200 klg. voska in 300 klg. medu, zanesljivega pitanca kupi — po dogovoru — Ivan Engelsberger, trgovec v Trzinu (206)

Ajde 2000 kg, domače, prav lepe, proda Anton Sirnik, posestnik na Rašici, pošta Mengeš. (207)

Hlapca, pridnega in treznega za malo trgovino na deželi in za delo pri kmetijstvu sprejme pod ugodnimi pogoji Anton Werbole v Izlakah pri Zagorju. (208)

Kravarja in enega konjarja, oba pridna in trezna se sprejmeta pri mali graščini na deželi pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove Andrej Zupanič, veleposestnik v Kolovratu, pošta Izlake pri Zagorju. (229)

Brinja, prav lepega, ima naprodaj Ivan Koce, v Starem trgu pri Kočevju. Cena po dogovoru (210)

Koleselj z streho, še skoraj nov, za par konj, proda Leop. Povše, posestnik v Doleh pri Litji. (211)

Tri svinje, lepe, težke, vse breje in enega bika, pingavske pasme, 3 leti starega, proda Andrej Pirc, posestnik v Lahovčah, pošta Komenda. (215)

Kobilca, 5 let stara, 8 mesecev breja, 165 cm visoka, arabske pasme, ter zanesljiva za vsako vožnjo, je naprodaj pri A. Lovrenčiču v Sodražici. (213)

Mrjasca, 7 mesecev starega 100 kg težkega, spušča Fran Kuralt, posestnik v Senčurji pri Kranju. Pasma je: Čistokrvna Jorkširska svinja in importirani merjasec »berksirske« angleške pasme. Prednika tehtala sta 11 centov 23 funtov. Merjasec je tudi naprodaj. Nekaj plemenih svinj te pasme bode meseca januarja naprodaj. (214)

Služba vrtnarja

je z 1. januarjem leta 1901 na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem Mestu za popolniti. Letna mezda znaša 840 kron, z prostim stanovanjem, prosto poletno zelenjavo ter 10% od skupila od prodane zelenjave, cvetlic in semen. Vrtnar mora biti popolnoma izurjen v zelenjadstvu ter cvetličarstvu. Biti mora oženjen, toda imeti ne sme otrok, kateri bi njegovo soprogo pri sodelovanju na vrtu, ter prodaji zelenjave in cvetlic na trgu v Novem Mestu motili. — Prošnje, opremljene s priporočili popolne zmožnosti, pošljejo naj istinito marljivi ter trezni prositelji do 20. novembra podpisane vodstvu.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu
(76—4) dné 11. oktobra 1900.

R. Dolenc.

Ivana Sartorija

ključarstvo in trgovina z železnim blagom
v Radovljici na Gorenjskem.

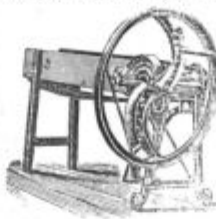
Tu se dobivajo vsake vrste šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje; nadalje slamoreznice najboljših vrst po nizki ceni. — Vsaki stroj se na mestu poskusi in ogleda.

☛ Za vsaki stroj se jamči eno leto. ☛

Stroji dajo se tudi na obroke. (86—3)

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druge potrebščine za doljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mline z ka-

menitimi valarji za sadje, najnovejše slamoreznice posebno lahkoteke in trpežne, izdelane, potem vitla (gepelne) mlatilnice mline za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trjerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske opreme i. t. d. pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

☛ Najnižje cene! ☛

(68—3)

Doktorja pl. Trnkóczyja

preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim porzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerazvite, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstva za želodec. Deluje pomirjujoče, krepi, bolelo utešuje, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tuceta 2 K.

Kroglice. odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatljja 42 h, šest skatljic 2 K 10 h. — Poekrene kroglice. Skatljja 80 h, tri skatljje 2 K.

Prsni, plučni in kašljov sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztopljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztoplja sluz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tuceta 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot bolni utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka

živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine. opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja (41 10)

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom giede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijeteljno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toščice. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglasa visoke c. kr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja praščiji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Varstvena znamka.